

АМЕРИКАНСКИ ПРАГМАТИЗЪМ И СЕМИОТИКА

Накратко, американският прагматизъм е семиотика или, по-точно казано, американският прагматизъм е построен върху семиотична основа. Неговият създател, мислителят и математикът, Чарлс Сандърс Пърс (1839-1914) е смятан за най-великият американски философ. Той излага своята теория около 1870 година, поставяйки и началото на семиотичната доктрина като “терминологична опаковка” на новата концепция. Централна теза за прагматизма е, че философията е изцяло социална дейност. Обобщено казано, прагматизмът е метод за определяне, адаптиране и нагодяване на значенията, концепциите, идеите и вярванията, твърденията и пропозициите, с една дума на всичко, което действа като знак. Прагматизмът е метод за отделяне на значения, който пронизва всеки мисловен акт, независимо откъде произтича – философско мислене, литература или изкуство. С други думи, това е самокоригираща се теория за значението, която дава възможност за по-добро ориентиране в света на идеите.

- Лекции – 20 часа
- Workshops – 8 часа, замислени да провокират активно студентско участие: индивидуална работа, презентации, писане на есета, участие в дискусии и семинари.
- Написване на есе за края на семестъра – 2 часа.

Оценката е сума от студентското участие и активност през целия семестър и оценката от крайния изпит.

ЦЕЛИ

- Курсът цели да подобри осъзнатостта на студентите/докторантите, че могат да правят погрешни заключения, както и да ги окуражи да се самокоригират.
- Друга основна цел на курса е да могат да поставят разсъжденията си в по-широк исторически контекст на познанието.

ПРЕДВАРИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

Студентите да имат знания и/или умения

- Английски език – говоримо и писмено.
- Основни познания върху литературна теория.

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА КУРСА И ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Уводна лекция, проверка на разписанието на лекциите, планиране и общ преглед на темите.

2. Исторически знания върху американска и световна философия. Общи идеи в познанието, предсократици и по-основни антични теории (2 лекции).
3. Първоначално запознаване с общата семиотика, обсъждане на въпроса, дали комбинацията “семиотика” и “класическа философия” е непримиримо противоречива? Английски схоластицизъм, Р. Бейкън, Дънс Скот, Уилям от Окам (2 лекции).
4. Английско просвещение: Томас Хобс, Томас Рийд, Джон Лок, Джордж Бъркли, Дейвид Хюм и първоначалните идеи за знака (2 лекции).
5. Американска философия: Чарлс С. Пърс, неговите научни постижения, които са актуални и днес.
6. Философията на Пърс – от ранните му опити до зрелите му тези (2-3 лекции).
7. Американският прагматизъм и развитието му от теоретична максима до доктрина за проверка на значенията.
8. Американската версия на семиотиката като теория за търсене на истината.
9. Значението, според прагматистката максима и като изкуство за създаване на концепции.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Books

- Collected Papers of Charles Sanders Peirce. Vols. 1-6 edited by Charles Hartshorne and Paul Weiss. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1931-1935. Vols. 7-8 edited by Arthur Burks. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1958
- Brent, Josef, Charles Sanders Peirce. A Life, IU-Press, 1993
- The Essential Peirce, vol. 1 (1867-1893), eds. Nathan Houser & Christian Kloesel, IU-Press, 1992; vol.2 (1893-1913), ed. by the Peirce Edition Project, IU-Press, 1998.
- Bakhtin, M. M. (1987) *Speech Genres & Other Late Essays*, trans. By Vern W McGee, Caryl Emerson and Michael Holquist eds., University of Texas press, Austin.
- Deely, John, *Basics of Semiotics*, IU-Press, 1990
- Mladenov, Ivan (2006) *Conceptualizing Metaphors. On Charles Peirce's Marginalia*, Routledge, London & New York, Taylor and Francis Group, 2006, 198pp. ISBN 0-415-36047-1
- Mounce, H.O. (1997) *The Two Pragmatisms, From Peirce to Rorty*, Routledge, London and New York.
- Putnam, Hilary, (1995) *Pragmatism*, Blackwell Publishers Inc.
- Russel, Bertrand (1978) *The Problems of Philosophy*, Oxford University Press, London, ISBN 0 19 888 018 9.
- Savan, David (1976). *An Introduction to C. S. Peirce's Semiotics. Part I.* Toronto Semiotic Circle; Toronto: Victoria University
- Sebeok, Thomas A. (1991). *A sign is just a sign* Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press.
- Wittgenstein, Ludwig (1958) *Philosophical Investigations*, 3rd edn, (tr. G.E.M. Anscombe) The Macmillan Company, New York.

Wittgenstein, Ludwig (1961) *Tractatus Logico-philosophicus*, (tr. D. F. Pears & B.F. McGuinness) London, Routledge & Kegan Paul

Readers and Dictionaries

Against Theory, Literary Studies and the New Pragmatism, ed. by W.J. Mitchell, The University of Chicago Press, 1982.

Critical Dictionary of Postmodern Thought, ed. Stuart Sim, Routledge, New York, 1999

Pragmatism, A Reader, ed. by Louis Menand, Vintage Books, 1997.

A Dictionary of Philosophy, ed. A.R. Lacey, Routledge & Kegan Paul Lmt. first edition 1976.

Vincent M. Colapietro, *Glossary of Semiotics*, Paragon House, New York, 1993

Nathan Houser, *Peirce on Semiotics*, Semiotics Studies Series, Indiana University, 1992.